

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Θρησκεία και Κοινωνία

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5 ΗΘΙΚΗ

Β ΓΕΛ & Β ΕΠΑΛ

5.3. ΖΩΗ

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Η αξία της ζωής στο Χριστιανισμό και τις άλλες θρησκείες

Η συνάντηση του Αδάμ και της Εύας.
Ψηφιδωτό από τον Καθεδρικό ναό Santa Maria Nuova
του Μονρεάλε, Σικελία, 12ος αι

Ο Κόσμος της Χριστίνας του Άντριου Γουάιεθ

*Christina's World (1948) – Andrew Wyeth,
Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Νέα Υόρκη*

- Η Άννα Χριστίνα Όλσον, ένα κορίτσι με ειδικές ανάγκες, δίνει την έμπνευση στον Αμερικανό ζωγράφο Άντριου Γουάιεθ να δημιουργήσει τον πίνακα «Ο Κόσμος της Χριστίνας», ένα έργο που αποπνέει μυστήριο, μοναξιά, αλλά και πάθος για τη ζωή.
- Δήλωση Άντριου Γουάιεθ: «Με αυτόν τον πίνακα ήθελα κατά κάποιον τρόπο να αποδώσω δικαιοσύνη στην εξωπραγματική κατάκτηση μιας ζωής που οι περισσότεροι άνθρωποι θα αντιλαμβάνονταν ως απελπιστική και άχαρη. Αν με κάποιον τρόπο κατάφερα να ζωγραφίσω το έργο έτσι ώστε ο θεατής του να αντιληφθεί πως ο κόσμος της Χριστίνας μπορεί να είναι περιορισμένος λόγω σωματικής ανεπάρκειας, αλλά αυτό δεν ισχύει και για το πνεύμα της, τότε πέτυχα αυτό που ήθελα».

Μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο

Θεολογία	Κοσμολογία	Ανθρωπολογία
Υπάρχει Θεός;	Από πού προήλθε ο κόσμος;	Τι είναι ο άνθρωπος;
Αν υπάρχει, τι είναι, πού βρίσκεται και ποια είναι η σχέση του με τον κόσμο και τον άνθρωπο;	Μήπως υπάρχει αιώνια ή έχει κάποια αρχή και τέλος;	Ποια είναι η βαθύτερη ουσία της ανθρώπινης ύπαρξης;
Ποια είναι η αναγκαιότητα της θρησκείας;	Γιατί δημιουργήθηκε και πού πορεύεται τελικά;	Από πού προέρχεται; Πού πηγαίνει;
		Γιατί ζει; Πώς πρέπει να ζει;
		Γιατί υπάρχουν στη ζωή το κακό και ο θάνατος;

Απαντήσεις του Χριστιανισμού

	Σωστό	Λάθος
"πίστευε και μη ερεύνα"		
"ερεύνα και πίστευε"		
"πίστευε μετ' ερεύνης"		

Ερωτήματα σχετικά με τα μεγάλα ζητήματα της ζωής
[Σταυρόλεξο](#)

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Βασικές θέσεις επί της ηθικής των μεταμοσχεύσεων

(10.12.1999), Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Εκκλησίας της Ελλάδος

δωρεά οργάνων, δώρο ζωής!

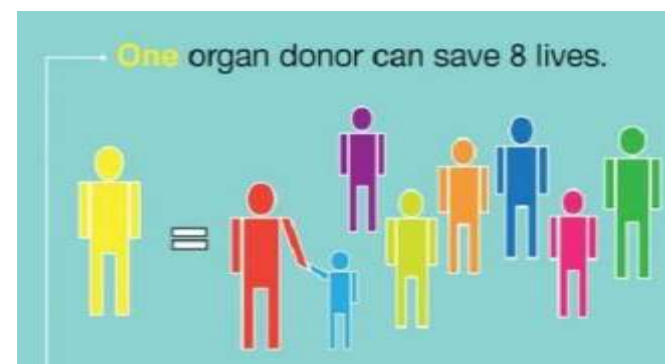
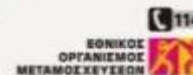

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

1η Νοεμβρίου Πανελλήνια Ημέρα Δωρεάς Οργάνων

Εσύ πόσες ζωές
θα ήθελες να
ζήσεις;
σώσεις!

Η δυνατότητα προσφοράς οργάνων

- Ἡ ζωὴ εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖο δὲν μᾶς χαρίζεται γιὰ νὰ βιώνουμε τὴ φιλαυτία καὶ τὴν κτητικότητα μας, ἀλλὰ μᾶς προσφέρεται γιὰ νὰ εἶναι τόσο δική μας, ὥστε νὰ μπορούμε ἀκόμη καὶ νὰ τὴν προσφέρουμε μὲ ἀγάπη.
- Τὸ φρόνημα καὶ ἡ διάθεση τῆς αὐτοπροσφορᾶς ἀποτελοῦν τὸν πνευματικὸ ἄξονα τῆς ἠθικῆς τῆς Ἐκκλησίας στὸ θέμα τῶν μεταμοσχεύσεων.
- Ἡ Ἐκκλησία εὐνοεῖ καὶ ἐνθαρρύνει τὴν προσφορὰ ἑνὸς ἀπὸ τὰ διπλᾶ μας ὄργανα (νεφρά) ἢ ἰστῶν (δέρματος, μυελοῦ τῶν ὀστῶν, αἵματος), ἀπὸ ζῶντα δότη.

Περὶ ἐγκεφαλικοῦ θανάτου

- Ἡ Ἐκκλησία σέβεται καὶ ἐμπιστεύεται τὴν ἰατρικὴ ἔρευνα καὶ κλινικὴ πράξη. Γι' αὐτό, ἂν καὶ δὲν εἶναι ἀρμόδια, θὰ μποροῦσε νὰ δεχθεῖ τὴν διεθνῶς ὁμόφωνη ἄποψη ὅτι ὁ ἐγκεφαλικὸς θάνατος ταυτίζεται μὲ τὸ ἀμετάκλητο βιολογικὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου.
- Αὐτὸ ποὺ στὴν οὐσία κάνει ἡ τεχνητὴ ὑποστήριξη τῆς ἀναπνοῆς εἶναι ὅτι προσωρινὰ ἀναχαιτίζει τὴν διαδικασία ἀποσυνθέσεως τοῦ σώματος ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἀναχώρηση τῆς ψυχῆς.
- Ὁ ἐγκεφαλικὸς θάνατος πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ διαφοροποιηθεῖ ἀπὸ τὴν φυτικὴ κατάσταση – ποὺ συνήθως ὀνομάζεται «κλινικὸς θάνατος».

Περὶ συνειδητῆς καὶ εἰκαζόμενης συναίνεσως

- Ἡ δωρεὰ προϋποθέτει τὴ «συνειδητὴ συναίνεση» τοῦ δότη σ' αὐτὸ ποὺ κάνει. Κάθε τι ποὺ «εἰκάζει» τὴ βούλησή του ἀποτελεῖ παρέμβαση στὸ αὐτεξούσιο καὶ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ γίνει ἀποδεκτό.
- Ἡ συναίνεση δὲν εἶναι κάτι δευτερεῦον ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ἐπισκιασθεῖ ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἄλλη πράξη (π.χ. ἀπογραφή, ἔκδοση ταυτότητος κ.τ.λ.). Θὰ πρέπει ἡ δήλωσή της νὰ εἶναι ἐλευθέρα καὶ ἀπόλυτα συνειδητὴ, καρπὸς ὄριμης σκέψης. Γι' αὐτό, καλὸ θὰ ἦταν νὰ διατυπώνεται ἐντελῶς ἀνεξάρτητα ἀπὸ ὅποιαδήποτε ἄλλη κοινωνικὴ πράξη καὶ μὲ τὴν προϋπόθεση τῆς σωστῆς καὶ ἀβίαστης ἐνημερώσεως.
- Εἰδικὴ Συνοδικὴ Επιτροπὴ Βιοηθικῆς (Κανονισμὸς υπ' αριθμ. 101/1998 τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ Συστάσεως, οργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Επιτροπῆς Βιοηθικῆς τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος»).

Διαθρησκειακή θεώρηση των μεταμοσχεύσεων

Καθολική Εκκλησία	Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία έχει ευλογήσει τη δωρεά οργάνων ως πράξη ύψιστης αγάπης και φιλαλληλίας.
Προτεσταντικές Ομολογίες	Υπάρχει μία γενικευμένη και άνευ επιφυλάξεων αποδοχή του εγκεφαλικού θανάτου και των μεταμοσχεύσεων γενικότερα.
Ιουδαϊσμός	Γενικά επιτρέπεται και θεωρείται καλό το να προσφέρει κανείς εν ζωή μέλος ή όργανο του σώματός του που δεν του είναι αναγκαίο για την επιβίωσή του, προκειμένου να ζήσει κάποιος άλλος
Ισλάμ	Το Ισλάμ γενικά απαγορεύει κάθε χρήση του νεκρού σώματος ακόμη και των ζώων. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση κατά την οποία με τον τρόπο αυτόν σώζεται μία άλλη ζωή που κινδυνεύει.
Ινδουισμός	Η ιδέα των μεταμοσχεύσεων δεν είναι μόνο αποδεκτή από τον Ινδουισμό αλλά και απόλυτα συμβατή με τη διδασκαλία του. Η ψυχή αναγεννάται και μετεμφυτεύεται σε άλλα υγιή σώματα, ενώ τα προηγούμενα γηράσκουν.
Βουδισμός	Η Βουδιστική φιλοσοφία δέχεται τη δωρεά μέρους ή και ολόκληρου του σώματος - ζώντος ή νεκρού - ως πράξη γενναιοδωρίας και σύμπνοιας.
Σιντοϊσμός	Η φιλοσοφία των Σίντο, που είναι επικρατούσα στην Ιαπωνία, είναι αντίθετη προς την ιδέα της δωρεάς των οργάνων, γιατί θεωρεί ότι το σώμα είναι εξαιρετικά μολυσμένο μετά τον θάνατο και παρέμβαση στο νεκρό σώμα θεωρείται βαρύτατο παράπτωμα και αποτελεί προσβολή του νεκρού σώματος και τιμωρία του.

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Βασικές θέσεις επί της ηθικής της ευθανασίας (6.11.2002), Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος/Επιτροπή Βιοηθικής

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος στὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία καὶ παράδοση

- Ἡ ζωὴ μας ἀποτελεῖ ὑπέρτατο δῶρο τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ὁποίου βρίσκονται στὰ χέρια Του.
- Ὁ θάνατος εἶναι ἓνα γεγονός που συνδέεται ὄχι μόνον μὲ τὸ τέλος τῆς βιολογικῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ μὲ ὀλόκληρη τὴν ὕπαρξη τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ζωὴ ἐπεκτείνεται καὶ μετὰ τὸν βιολογικὸ θάνατο, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο κανεὶς ζεῖ καὶ πεθαίνει ἔχει συνέπεια στὴν αἰώνια κατάστασή του.
- Ἡ σύγχρονη κοσμικὴ ἀντίληψη προσεγγίζει τὸν θάνατο σὲ σχέση μὲ τὴν εὐθανασία ὡς δικαίωμα καὶ ὄχι ὡς γεγονός που ὑπερβαίνει τὸν ἄνθρωπο ὡς κάτι που ὁ χρόνος του μπορεῖ νὰ ἐπιλέγεται καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι ὡς κάτι που ἀποκλειστικὰ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ σεβασμὸς στὸ θεόδοτο δῶρο τῆς ζωῆς ἀπαιτεῖ καὶ τὴν μὲ κάθε τρόπο προστασία της.

Ἡ σημασία τοῦ πόνου

- Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει μὲ συμπάθεια τὴν ἀσθένεια τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Γι' αὐτὸ καὶ πάντοτε ἀγκαλιάζει τοὺς ἀσθενεῖς, πάσχοντες καὶ πονεμένους, φιλόανθρωπα ζητεῖ τὴν ἀπαλλαγὴ «ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης», εὐχεται τὰ τέλη τοῦ ἀνθρώπου νὰ εἶναι «ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά», ἐνίοτε δὲ προσεύχεται καὶ γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῶν ὀδυνωμένων.
- Τὸν πόνο δὲν τὸν ἐπιδιώκουμε καί, ὅταν μᾶς συμβαίνει, προσπαθοῦμε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουμε. Στὴν περίπτωση ὅμως ποὺ ἐπιμένει ἢ εἶναι ἀθεράπευτος, ἢ μετὰ πίστεως ὑπομονὴ καὶ ἐγκαρτέρηση ἀποβαίνει ἰδιαίτερα ἐνισχυτικὴ καὶ ὠφέλιμη.

Ἡ ἱατρικὴ ἀποστολὴ

- Ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ἱπποκράτη, ἡ ἱατρικὴ ἀποστολὴ ἦταν ταυτόσημη μὲ τὴ θεραπεία καὶ τὴν προσφορὰ ζωῆς καὶ ἀσύμβατη μὲ τὴ συνδρομὴ στὸν θάνατο. Κατὰ τὸν περίφημο ὄρκο του, ὁ ἱατρὸς ὑπόσχεται ὅτι «δὲν θὰ χορηγήσει ποτὲ σὲ κανέναν θανάσιμο φάρμακο, ἀκόμη κι ἂν αὐτὸς τὸ ζητήσῃ, οὔτε ποτὲ θὰ τὸν συμβουλεύσῃ νὰ τὸ πάρῃ».

Κοινωνικές συνέπειες τῆς εὐθανασίας

- Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς εὐθανασίας παρέχει ἐξουσίες στοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς συγγενεῖς πέραν, αὐτῶν ποὺ τοὺς ἀνήκουν, μὲ ἀνεξέλεγκτες συνέπειες. Ἀπὸ τὸν ἰατρὸ ἐξαρτᾶται ἡ περιγραφή τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς. Ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς, τῶν ὁποίων τὰ κίνητρα θὰ μπορούσε ἐνίοτε νὰ εἶναι ἀμφιβόλου ποιότητος, ἐξαρτᾶται ἡ ἀπόφαση. Ὁ χαρακτήρας τους, ἡ νοοτροπία, ἡ διάθεση τῆς στιγμῆς, ἡ φιλοσοφικὴ καὶ θρησκευτικὴ τοποθέτησή τους, ἡ ἀκόμη καὶ προσωπικὰ συμφέροντα, θὰ μπορούσε νὰ παίξουν καθοριστικὸ ρόλο στὴν ἀπόφαση κάποιου νὰ ζητήσῃ τὴν συντόμευση τῆς ζωῆς του.
- Ὁ ρόλος τοῦ ἰατροῦ, ὅπως ὡς τώρα τὸν γνωρίζουν οἱ κοινωνίες μας, εἶναι αὐτὸς τοῦ ἀνεκτίμητου συμπαραστάτη στὸν ἀγῶνα γιὰ ὑγεία καὶ ἐπιβίωση. Ἡ ἐνεργὸς ἀνάμειξή του στὴ διαδικασία ἐπισπεύσεως τοῦ θανάτου, ἀκόμη καὶ ἀπὸ συμπόνοια, καίρια τραυματίζει τὶς σχέσεις ἰατροῦ - ἀσθενοῦς καὶ ἀλλοιώνει τὴν ἀξία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ὡς ὕψιστου ἀγαθοῦ.
- Τὸ λεγόμενο «δικαίωμα στὸν θάνατο», ποὺ ἀποτελεῖ τὴ νομικὴ κατοχύρωση τῆς εὐθανασίας, θὰ μπορούσε νὰ μετεξελιχθεῖ σὲ ἀπειλὴ τῆς ζωῆς τῶν ἀσθενῶν ἐκείνων ποὺ ἀδυνατοῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν οἰκονομικὰ στὶς ἀπαιτήσεις τῆς θεραπείας καὶ νοσηλείας τους.

Ἡ πρόταση τῆς Ἐκκλησίας

- Ἡ Ἐκκλησία μας πιστεύει στήν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, στήν ἀνάσταση τοῦ σώματος, στήν αἰώνια προοπτική καί πραγματικότητα, στους πόνους ὡς «στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν» (Γαλ. στ' 17), στις δοκιμασίες ὡς ἀφορμές καί εὐκαιρίες σωτηρίας, στή δυνατότητα ἀναπτύξεως κοινωνίας ἀγάπης καί συμπαραστάσεως μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.
- Μὲ βάση αὐτά:
- α) διακηρύσσει ὅτι ἡ ζωή μας βρίσκεται στὰ χέρια καί μόνον τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ κάθε τι πού μᾶς συμβαίνει εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον μας, ὅτι δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ διορθώσουμε τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ καί
- β) κάθε θάνατο πού ἀποτελεῖ ἀποτέλεσμα ἀνθρώπινων ἐπιλογῶν – ὅσο «καλός» κι ἂν ὀνομάζεται – τὸν ἀπορρίπτει ὡς «ὑβριν» κατὰ τοῦ Θεοῦ. Κάθε δὲ ἰατρικὴ πράξη πού συνειδητὰ ἐπισπεύδει τὴ στιγμή τοῦ θανάτου τὴν καταδικάζει ὡς ἀντιδεοντολογικὴ καί προσβλητικὴ τοῦ ἰατρικοῦ λειτουργήματος.
- Οἱ ἄνθρωποι προσευχόμαστε, δὲν ἀποφασίζουμε γιὰ τὴ ζωή καί τὸν θάνατο.

Η ζωή ως δώρο του Θεού

- «Η ζωή [...] είναι δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Δεν υπάρχει μόνη της, αλλά προέρχεται από το Θεό, που ο Ίδιος είναι η ζωή: «ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ» (Ιω 11, 25).
- Μια ζωή με προοπτική, χωρίς τέλος, δηλαδή αιώνια, δίχως πόνο και θάνατο, τέλεια, ακέραη. Ο θάνατος και η φθορά είναι οι τραγικές συνέπειες της πτώσης του ανθρώπου, της απομάκρυνσής του από το Θεό.
- Ο Απόστολος Παύλος διδάσκει ότι "έγινε κι ο Ιησούς άνθρωπος, για να καταργήσει με το θάνατο Του αυτόν που εξουσίαζε το θάνατο, δηλαδή το διάβολο" (Εβρ 2, 14), διακηρύσσει: «ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος» (Α Κορ 15, 26) και διαβεβαιώνει ότι με την Ανάσταση του Χριστού ο θάνατος αφανίστηκε· η νίκη είναι πλήρης! Θάνατε, πού είναι το κεντρί της δύναμής σου; Άδη, πού είναι η νίκη σου; Τη δύναμη να πληγώνει θανάσιμα την παίρνει ο θάνατος από την αμαρτία) (Α Κορ 15, 54-56).
- Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ! Ἰω. 14, 6.

Η ζωή ως δώρο του Θεού

- Όταν στην καθημερινή μας ζωή δεν θα αρνούμεθα κάποιο δώρο που μας προσφέρεται, πώς να αρνηθούμε στον Θεό το δώρο της ζωής που μας το χαρίζει τόσο γενναιόψυχα και πλουσιοπάροχα; Κάθε παρέμβαση στο φαινόμενο της ζωής εκ μέρους του ανθρώπου μοιάζει με κλοπή του δώρου του Θεού προς τον άνθρωπο.
- Η ζωή δεν είναι δική μας, έγινε δική μας. Δεν μας ανήκει, αλλά μας χαρίστηκε. Δεν είναι ιδιοκτησία μας, είναι δώρο Θεού και χάρισμά Του. Μια παροιμία λέει "το δώρο δε δωρίζεται": δεν επιτρέπεται να σπαταλάς ή να καταστρέφεις ό,τι δε σου ανήκει, αλλά σου χαρίστηκε.
- Αν κάτι τέτοιο ισχύει στα απλά, καθημερινά, ανθρώπινα δώρα, πόσο μάλλον ισχύει για το δώρο του Θεού!».
- Μπέγζος, Μ. & Παπαθανασίου, Α., Θέματα Χριστιανικής Ηθικής. Γ' Λυκείου ΔΕ 16, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής - ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Αθήνα, σελ. 123.

Διαθρησκειακή θεώρηση της ευθανασίας

Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός και Ισλάμ	Τόσο ο Χριστιανισμός όσο και ο Ιουδαϊσμός και το Ισλάμ, με τις ιδιαίτερες ερμηνείες του ο καθένας, επιδοκιμάζουν την αξία της ζωής και αποδέχονται την ιατρική αγωγή και τεχνολογία που θεραπεύει και παρατείνει την ανθρώπινη ζωή και αποδοκιμάζουν την ευθανασία. Για τις μονοθεϊστικές θρησκείες ο άνθρωπος είναι δημιούργημα του Θεού, και επομένως η ζωή δεν ανήκει σ' αυτόν, αλλά στα χέρια του δημιουργού του, που τον έπλασε και τον έφερε στην ύπαρξη. Δέχονται ότι ο άνθρωπος οφείλει να είναι καλός διαχειριστής της θείας δημιουργίας, αλλά δεν έχει το δικαίωμα να την καταστρέφει. Η ζωή και η δημιουργία δεν ανήκουν σ' αυτόν αλλά στον Θεό. Και στις τρεις βέβαια θρησκείες υπάρχει ο εκούσιος θάνατος του μαρτυρίου, αλλά αυτό είναι ένα θέμα διαφορετικό από την ευθανασία.
Ινδουισμός	Η ζωή αλυσοδεμένη στον κύκλο των συνεχών μετενσαρκώσεων δεν έχει αξία. Είναι πηγή θλίψεων. Από την άλλη μεριά όμως ο άνθρωπος δεν αγνοεί την ατομική του εγκόσμια ζωή αλλά τη θεωρεί απαραίτητη για την επίτευξη της απολύτρωσης. Ο εκούσιος τερματισμός της ζωής είναι ανεκτός μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αποβλέπουν είτε στο καλό του κοινωνικού συνόλου ή σε περιπτώσεις που ένας μεγάλος ασκητής του Ινδουισμού συνειδητοποιεί ότι έφθασε σε υψηλά επίπεδα τελείωσης, οπότε καταφρονεί τον θάνατο ελπίζοντας ότι θα πετύχει την απολύτρωση ή τουλάχιστον έναν καλύτερο κύκλο ύπαρξης. Η ινδική κυβέρνηση διστάζει να προχωρήσει, όχι μόνον στην ενεργητική αλλά και στην παθητική ευθανασία.
Βουδισμός	ο Βουδισμός δεν μπορεί να αποδεχθεί την ευθανασία, διότι μια τέτοια ενέργεια θα οδηγούσε τον άνθρωπο στον φαύλο κύκλο των μετενσαρκώσεων και θα στερούσε τον άνθρωπο από την επίτευξη του ύψιστου αγαθού, που είναι το νιρβάνα. Αποδέχεται την αυτοκτονία και την ευθανασία σε ορισμένες περιπτώσεις μοναχών, οι οποίοι έχουν φτάσει σε υψηλά στάδια πνευματικής καλλιέργειας και προβαίνουν στην αυτοκτονία ως διαμαρτυρία για το γενικότερο καλό.

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Διαθηρησκειακή θεώρηση της ευθανασίας

Σιντοϊσμός

Η ευθανασία σε εγκεφαλικά νεκρούς για την παραλαβή και μεταμόσχευση οργάνων δημιουργεί μεγάλες συστολές. Στο σημείο αυτό εμπλέκεται και η βουδιστική ηθική, που δέχεται ότι ο δέκτης των μοσχευμάτων θα επωμισθεί και το κάρμα του δότη. Οι αντιλήψεις αυτές ωθούν πολλούς Ιάπωνες να εκφράζουν τη διαφωνία τους στη μεταμόσχευση των οργάνων, μια αντίθεση, η οποία επίσης στηρίζεται στις διδασκαλίες του Κομφουκισμού, ότι το σώμα είναι δώρο του ουρανού και των γεννητόρων του και γι' αυτό πρέπει να θάβεται ολόκληρο και να μην τεμαχίζεται.

Κίνα: Κομφουκισμό ς-Ταοϊσμός

Μπροστά στο ζήτημα της ευθανασίας ένας κομφουκιστής δεν θα ανατρέξει στην ηθική του αυτονομία και στο δικαίωμά του να αποφασίζει για την ζωή του, αρετές τις οποίες επικαλείται ο άνθρωπος της Δύσης, αλλά θα ζητήσει να μάθει πρώτον, αν μια τέτοια απόφαση συνάδει με την κοινωνική σταθερότητα και αρμονία των ανθρώπινων σχέσεων, και δεύτερον, αν προωθεί τις κύριες κομφουκικές ηθικές αρετές της ανθρωπιάς και της τιμιότητας. Επομένως ο γιος ή η κόρη που εκφράζουν τον βαθύ τους σεβασμό προς τον ασθενή πατέρα, θα δεχθούν κάθε ιατρικό μέσο που θα ανακουφίσει τους πόνους του, αλλά θα είναι πολύ σκεπτικοί απέναντι στην εφαρμογή της ευθανασίας.

Η νομοθεσία για την ευθανασία

- Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 300 του ποινικού κώδικα: « όποιος αποφάσισε και εκτέλεσε ανθρωποκτονία ύστερα από σπουδαία και επίμονη απαίτηση του θύματος και από οίκτο γι' αυτόν που έπασχε από ανίατη ασθένεια, τιμωρείται με φυλάκιση».

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Ευθανασία

Πίνακας 1

Διεθνώς ισχύοντες ορισμοί
της ευθανασίας

1. Εκούσια ενεργός (voluntary)
2. Ακούσια ενεργός (involuntary)
3. Μη εθελοντική ενεργός (non voluntary)
4. Παθητική
5. Έμμεση
6. Ιατρούποβοηθούμενη αυτοκτονία

Διχάζει η απόφαση 29χρονης καρκινοπαθούς από τις ΗΠΑ

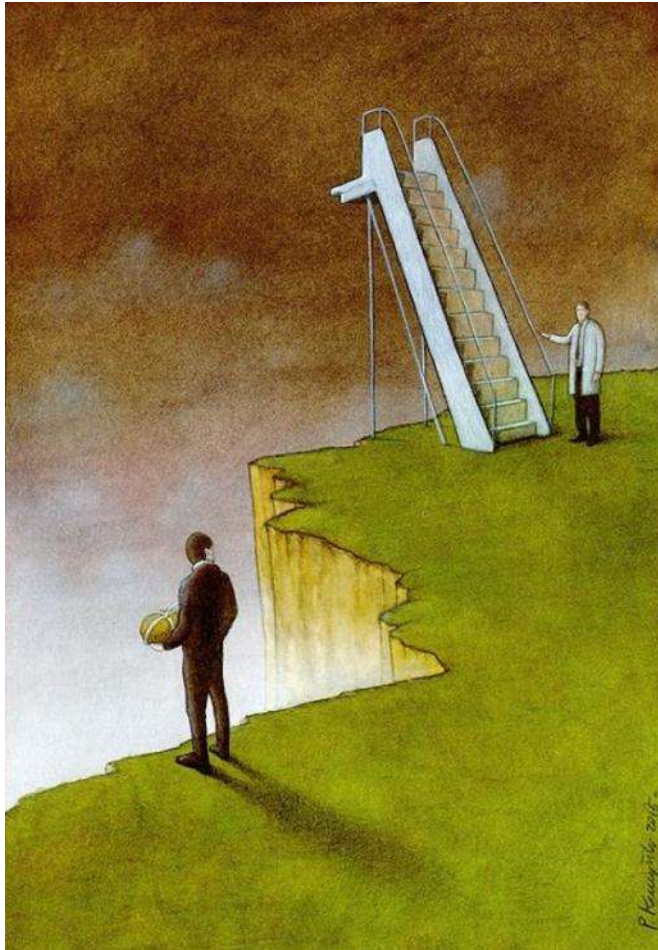

- «Θα πεθάνω την 1η Νοεμβρίου» ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 09/10/2014 16:42
- Χιλιάδες αναφορές στα κοινωνικά δίκτυα έχει συγκεντρώσει η ιστορία της 29χρονης Αμερικανίδας Μπρίτανι Μείναρντ, η οποία ανακοίνωσε - μέσω βίντεο που ανήρτησε στο YouTube - ότι θα βάλει τέλος στη ζωή της την 1η Νοεμβρίου, γιατί θέλει να γιορτάσει τα γενέθλια του συζύγου της στις 30 Οκτωβρίου, και να φύγει σε ένα κρεβάτι, ήρεμη, έχοντας στο πλευρό της τους ανθρώπους που αγαπά. Αιτία είναι η θανατηφόρα ασθένειά της: η Μείναρντ διαγνώστηκε με την πιο επιθετική μορφή καρκίνου στον εγκέφαλο. Τον περασμένο Απρίλιο, οι γιατροί της έδωσαν έξι μήνες ζωής και της εξήγησαν ότι ο θάνατός της θα είναι αργός και επίπονος. Έτσι πήρε την απόφαση να βάλει η ίδια τέλος στη ζωή της, υποστηρίζοντας ότι έχει δικαίωμα να «πεθάνει με αξιοπρέπεια». Η απόφασή της έχει διχάσει την αμερικανική κοινή γνώμη. Η ίδια υποστηρίζει ότι με την ευθανασία δεν γίνεται αυτόχειρας, απλώς θέλει να πεθάνει με τους δικούς της όρους. «Αν ήθελα να αυτοκτονήσω θα το έκανα νωρίτερα, για να γλιτώσω από τους φρικτούς πόνους» αναφέρει.
<http://www.tanea.gr/news/world/article/5167793/tha-pethanw-thn-1h-noembrioy-dixazei-h-apofash-29xronhs-karkinopathoys-apo-tis-hpa/>
- Πώς τοποθετείστε στο θέμα αυτό και γιατί;

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΑΣΦΑΛΕΙΣ

Ευθανασία: θάρρος ή δειλία;

- *"Άδικο μεγάλο! Άδικο μεγάλο! ξεφώνισε ο γέροντας σηκώνοντας τα χέρια του· τέτοια κορμιά δεν έπρεπε ποτέ να ξεπέφτουν· έπρεπε ξαφνικά, εκεί που περπατούν και τρίζει η γης, να πέφτουν κάτω νεκροί. Τι 'ναι ο Θάνατος; Έργο Θεού· το σημείο όπου αγγίζει ο Θεός τον άνθρωπο λέγεται θάνατος. Μα ο ξεπεσμός είναι έργο άτιμο, ύπουλο, του Σατανά. Γέρασε λοιπόν, ξέπεσε κι ο καπετάν Μιχάλης"*

"Αναφορά στον Γκρέκο" Νίκου Καζαντζάκη

Θέματα για συζήτηση

- Για ποιους λόγους η Εκκλησία είναι αντίθετη προς την ευθανασία; Πώς τοποθετείστε στο θέμα αυτό και γιατί;
- Ο κ. Κώστας βρίσκεται στο τελικό στάδιο καρκίνου και ταλαιπωρείται από αφόρητους πόνους. Οι γιατροί διαβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει καμιά ελπίδα θεραπείας ή βελτίωσης. Ένας από αυτούς μάλιστα πρότεινε στα παιδιά του να προχωρήσουν σε ενεργητική ευθανασία, παρόλο που δεν επιτρέπεται με βάση την ελληνική νομοθεσία. Τα παιδιά του ζητούν τη γνώμη σας.
- «Ο κ. Νικόλαος Γεωργίου, 45 ετών, βρίσκεται τετραπληγικός στο κρεβάτι για 15 χρόνια μετά από αυτοκινητιστικό ατύχημα και παρά την περιποίηση της οικογένειάς του ζητά επίμονα από την Ελληνική Δικαιοσύνη να του επιτραπεί ο «αξιοπρεπής θάνατος» με τη χορήγηση φαρμάκου (ευθανασία). Με δεδομένο ότι στη χώρα η νομοθεσία απαγορεύει μια τέτοια πρακτική, καλείστε να γνωμοδοτήσετε αν θα πρέπει να του δοθεί το δικαίωμα αυτό ή να απορριφθεί το αίτημά του».

Φανάρας, Β. (2013). Βιοηθικός προβληματισμός στο σχολείο. Ανάλεκτα Πεμπτούσιας, 13 (Αύγουστος 2013), σσ. 5-7, <http://www.pemptousia.gr/2013/07/o-vioithikos-provlimatismos-sto-schole-2>